

RAY BRADBURY : FAHRENHEIT 451 (részlet)

A férfi meglátta magát a lány szemében, mint két csillogó-ragyogó vízcseppben; feketének és kicsinynek, igen ölesen: még a szája sarkában a redőket is, mindent, mintha a lány szeme ibolyaszínű csodálatos borostyánkő volna, amely magába foglalja, és sértetlenül megőrzi őt. Feléje forduló arca most olyan volt, mint valami gyengéd és állandó fényel tejkristály. Nem az elektromosság hisztérikus fénye volt ez, hanem micsoda? A gyertya különös-kellemes, halvány és hízog világa. Egyszer gyerekkorában áramszünet idején anyja megtalálta, és meggyújtotta az utolsó szál gyertyát. Az újrafelfedezés rövid órája következett: ebben a világításban a tér elvesztette végtelen kiterjedését, és nyugalmasan ölelte körül őket. Anya s gyermeke egyedül voltak, átváltoztak; abban reménykedtek, hogy a villany talán nem gyúl ki nagyon hamar...

S ekkor Clarissa így szól:

- Nem haragszik, ha megkérdem? Hány éve dolgozik a tűzörségnél?

- Húszéves korom óta; tíz éve.

- Elolvastott valaha is egy olyan könyvet, amelyet aztán elégetett?

A férfi nevetett.

- Ez törvényellenes.

- Ó, persze.

- Szép munka. Hétfőn Millayt, szerdán Whitmant, pénteken Faulkner; hamuvá égetni őket, aztán a hamujukat is elégetni. Hivatásunknak ez a jelszava.

Továbbmentek, aztán a lány megszólalt:

- Igaz, hogy azelőtt a tűzörség oltotta, és nem gerjesztette a tüzet?

- Nem. A házak mindig tűzbiztosak voltak, ezt elhiheti, ha mondom.

- Furcsa. Egyszer azt hallottam, hogy nagyon régen a házak véletlenül gyulladtak ki, s azért volt szükség tűzörségre, hogy eloltsák a tüzet.

A férfi nevetett.

A lány gyors pillantást vetett rá.

- Mit nevet?

- Nem tudom. - Újból elnevette magát, majd abbahagyta. - Miért?

- Maga akkor is nevet, amikor én nem is mondok semmi tréfásat. Kapásból válaszol, ahelyett, hogy előbb gondolkodna a kérdéseimen.

A férfi megállt.

- Fura egy szerzet maga - mondta, és a lányra nézett. - nincs magában egy szikra tapintat sem.

- Nem akartam megbántani. Csak szeretem megfigyelni az embereket. Azt hiszem, kicsit túlságosan is.

- Ez nem mond magának semmit? - Megérintette a koromfekete ruhájára tűzött 451-es számot.

- De igen - suttogta a lány, s meggyorsította lépteit. - Figyelte már a lökhajtásos kocsikat, amikor errefelé rohannak az úton?

- Maga másról beszél!

- Azt hiszem, a vezetők nem tudják, milyen a fű vagy a virág, mert sohasem hajtanak elég lassan, hogy megfigyelhessék a füvet és a virágokat. - mondta a lány. - Ha mutatna egy vezetőnek egy zöld foltot, azt mondaná: "Ó, igen, ez fű!" Egy piros foltot? Ez rózsakert! A fehér foltok - házak. Barna foltok - tehének. A nagybátyám egyszer lassan hajtott az országúton. Óráként negyven mérföldes sebességgel, és két napra lecsukták. Nem furcsa ez? Nem szomorú?

- Maga túl sokat gondolkodik - mondta Montag kényszeredetten.

- Nem vagyok tv-rajongó, ritkán járok versenyekre vagy a vidámparkba. Így azt hiszem, sok időm jut bolond gondolatokra. Láttá már a hétszáz láb hosszú hirdetőtáblákat vidéken, a városokon túl? Tudja, hogy valaha a hirdetőtáblák csak húsz láb hosszúak voltak? De az autók olyan gyorsan haladtak, hogy ki kellett nyújtaniuk a hirdetések, hogy meg is lássák a vezetők.

- Ezt nem tudtam - mondta Montag, és élesen felnevetett.

- Fogadjunk, hogy tudok még valamit, amit maga nem tud. Reggel harmat van a fűvön.

Hirtelen nem emlékezett rá, tudta-e ezt vagy sem, s ez felingerelte.

- S ha felnéz - biccentett a lány az ég felé -, a holdban embert lát.

Már nagyon régen nem nézett fel.

Hátralevő útjukat csendben tették meg. A lány csendje elgondolkozó volt, a férfié szorongó és kényelmetlen. Közben vádló pillantásokat vetett a lány felé. Mikor Clarisse otthonához értek, a házban valamennyi lámpa égett.

- Mi történik itt? - Montag ritkán látott olyat, hogy egy házban felgyújtanák az összes lámpákat. - Ó, csak anyám, apám és nagybátyám ülnek az asztal körül, és beszélgetnek. Olyan ez is, mint amikor valaki gyalog jár, csak ritkább. Nagybátyámat egy más alkalommal azért zárták be, mert gyalog járt. Mondtam ezt már magának? Ó, mi nagyon különösek vagyunk.

- És miről beszélgetnek?

A lány nevetett. - Jó éjszakát - mondta, és a bejárat felé indult. Aztán, úgy látszik, valami eszébe jutott, visszajött, s csodálkozva és kíváncsian nézett a szemébe:

- Maga boldog? - kérdezte.

- Hogy mi vagyok én? - kiáltott fel a férfi. De Clarisse már elfutott, s eltűnt a holdfényben. Az utcai kapu csendben becsukódott mögötte.